

Сички-тѣ държави въ свѣта не ся управляватъ по единъ начинъ; тѣ биватъ *монархически* или *республикански*: сиречъ, тѣхнѣя владѣтель или е *царь*, кой-то наслѣдилъ отъ роднини-тѣ си върховна-та власть; или е *Предсѣдникъ*, кой-то ся избира отъ народа за да управлява нѣколко години държава-та. Монархически-тѣ управленія ся подраздѣлягъ на три категорій: 1. *Конституціонално* управление въ кое-то царя управлява по воля-та на народа и не може нищо да направи безъ одобреніе-то на народни-тѣ представители; 2. *Самовластно* управление въ кое-то царя управлява безъ да ся допитва отъ народа, но само споредъ закони-тѣ кои-то той издава и измѣнява заедно съ министри-тѣ си; 3. *Деспотическо* управление дѣто нѣма никакви закони, или дѣто закони-тѣ сѣ само за очи, а управление-то ся извършува по каприци-тѣ на владѣтеля и на негови-тѣ любимци. Днесъ деспотически държави не съществуватъ вече въ Европа, тѣ сѣ останали само въ Азія и по нѣгдѣ въ Африка.

Но какво нѣщо е конституція?

Конституція е единъ *контратъ* направенъ между правителство-то и поданници-тѣ и въ кого-то сѣ опредѣлени длѣжности-тѣ и правдини-тѣ и на двѣ-тѣ страни. Този видъ контрати няматъ нужда да ся правятъ по сѣщія начинъ както търговски-тѣ контрати; едно разумно правителство, като види поданници-тѣ си че желаятъ някои правдини и преобразования, не чака това желаніе да ся обърне въ ненависть и революція, то побързва да удовлетвори исканія-та. Кога-то въведени-тѣ преобразования сѣ по-коренни, кога-то тѣ ся простиратъ до сама-та *система* на управление-то, тогазъ тѣхно-то осъществованіе ся озна-